

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888-1948/1990. 5. (65.) évf.

3-4 szám, 1994. március-április. Ára 150 lej.

Odakint a tavaszi zsolttár hatalmas kardalát zengi a teremtett világ. Az égbe nyúló hegyóriások, a csobogó patakok és tovahömpölygő folyók, a megérkezett darvak, fecskék és gólyák, a magasban szárnyaló pacsirta s a csalttban csattogó fülemüle, a kibomló rügyek s a selymes barkák, a zöldülő fű és a nyíló virágok, a színek sokféle változatában tobzódoó fák: fehérék és pirosak, sárgák és rózsaszínűek, a zsendülő vetések, a szárnyaló lepkék és zümmögő méhek, mind-mind egy tiszta szárnyaló hang, amely egy csodálatos szímfóniába egyesül. Mintha a zsolttár visszhangozna égen és földön: "Vígán énekelj az Úrnak, te egész föld. Jöjjetek el, örvendezzünk az Úrnak, menjünk elébe hálaadás-sal, vigadozzunk neki zengedezésekkel." (Zsolt 98,1)

Így zsolttárol a természet, hogy elmondhassa háláját az örök Alkotónak. Vajon meghalljuk e fenséges dallamot, s ha igen, lelkünk hogyan rezonál az üzenetre? Megfakad-e bennünk is a hála zsolttára?

A keresztény egyházi év keretében a húsvét utáni egyik vasárnap a "cantate" nevet viseli: az éneklés ünnepe. Annak a boldog örömnék a megnyilvánulása, amikor az ember megérzi, felfedezi a virágzó tavasz napsugaras, illattal telt, újjongó hozsannáját, s egész lelkével bekapcsolódik e hálaadó zsolttárba, hogy áldja és magasztalja gondviselő Istenét.

Dehát elég nekünk egyetlen vasárnap vagy akár vasárnapok újjongó zsolttárolása? Természetesen

ÚJ ÉLET ZSOLTÁRA

nem. A zsolttárró többet kér, s maga Isten is mást vár tőlünk. Mert a teremtett világ: patak és madár, vész és virág egész valóját adja bele a hálaadó zsolttárba, életével mond magasztaló éneket.

Es a mi életünk? Milyen messze van, mennyire különbözik attól, amit kimond a szánk. Dicsérjük Isten nevét és életünkkel megtagadjuk, háláról zsolttárolunk és mi vagyunk a hálátlanság eleven szobrai. Szeretetről beszélünk, jószágról szavalunk s közben irigységtől és haragtól eltorzult szívvel gáncsoskodunk és rágalmazunk. Békességről cikkezünk, mutatjuk jószándékunkat, s közben meghasonlást támasztunk egyházban és társadalomban, lángba borítjuk a világot.

Nem, a mi életünk dallama nem tud harmóniába omdadni a madár, a virág, a fű vagy a csillag énekével. Túlságosan disszonáns a mi vilá-gunk, belőlünk nem bír dallamot csiholni az örök Karmester.

Cantate! Énekeljünk az Úrnak új éneket! Ez az újjászületés, az emberré válás egyetlen útja. És ezt csak most tanulhatjuk meg, amíg körülöttünk zeng, zsolttárról a tavasz, a diadalmas élet! Nekünk is tavaszodnunk kell! Kivirágozni jószágban mint a tavaszi fák, illatozni szeretetben mint a színes virágok, és hálát énekelni mint a

kéklő hegyóriások és a zöldellő mezők.

Tavaszodjunk végre, mert a költő, Mécs László szerint ez az ember isteni küldetése: "Mert te volnál az Isten dicsősége, az Isten gyönyörűsége, te volnál a teremtés koronája - de te vagy az Isten állandó nyughatatlansága, te vagy az Isten boldogtalansága, tavaszodj végre akarata szerint, Ember, és légy az Isten boldog békessége."

Cantate! Énekeljünk az Úrnak új éneket! És ez az új ének legyen a mi megváltozott, kitavaszodott életünk, a mi Istenre talált s benne és általa megszépült, megbékélt egyéni és közösségi életünk.

Isten is ezt akarja, ezt várja tőlünk: ezért üzen tavaszi zsolttárral, megújult világgal, megszépült természettel.

"Pihentél-e tényleg? Tanultál a téltől?"

Teleszívtad törzsed reményből és könnyből?...

Gyűjtöttél-e tényleg téli alázattal?

Hogyha három helyett kell majd gyümölcsözned,

lesz-e fölösleged virágba öltözni

a nagy Tavasz jöttén?"

(Mécs László)

Ha megtanultuk az Istenre-találás, a "virágba öltözés" énekét, többé ne hagyjuk abba. Daloljunk szüritelen imával, munkával, étellel. Hátha eljön hozzánk s köztünk marad a gyümölcsöt ígérő örök Tavasz, Isten országa.

Dr.SZABÓ ÁRPÁD

HITTEL EMLÉKEZÜNK

Március 15. a világ bármely részén élő magyar embert az emlékezés ünnepi hangulatában egymáshoz közel kapcsolja. Ezen a napon mély meghatottsággal lélekben visszazúllunk abba a hősi korszakba, mely örök dicsősége a magyar nép nemzeti és népi szabadságáért mindenüket feláldozni kész lánglelkű elődeinknek, akik, ha kellett, a szabadság megvalósulásáért életüket is készek voltak feláldozni. Példaadásuk közel másfél évszázad távlatában ma is idősekről.

Ézsaiás próféta jóvendőlése szerint "nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongattatás van. A nép lát nagy világosságot, fény ragyog fel felettük."

Egyik leányom emlékkönyvében olvastam ezt a kis verset, mint jókívánságot: "Légy olyan, mint a kis madár, mely egy törekeny ágra száll. Bár a szél himbálja, érzi, hogy már török az ág, de ő vígan dalol tovább: tudja, hogy van szárnya."

Nekünk is, akiknek kisebbségi helyzetünkben Ézsaiás próféta szavai szerint állandó szorongatásban, bizonytalanságban és gyakori megaláztatásban kell élnünk, tudnunk kell, hogy van szárnyunk és ez a szárny, Istenbe vetett rendületlen hitünk időről-időre világosságot, fényt, reménységet és erőt sugárzik reánk. Ez a hit élt diadalmas lángolással hőseinkben azon az áldott napon, március 15-én is. Azt üzenik nekünk, hogy a szabadság megvalósulásáért, legszentebb emberi jogaink érvényesüléséért folyó következetes küzdelmünkben, szárnyaink tudatában, azzal a szent reménységgel kell élnünk, hogy küzdelmünk eredményeképpen előbb-utóbb fény, világosság fog áradni felénk, és hitünk szerint népünk áldottabb, békésebb és igazságosabb élete áldott valósággá fog magasztosulni. Ez a szent bizonyosság járja át egész lényünket ezen a napon és tegye áldottá emlékezésünket.

Dr. KOVÁCS LAJOS
püspök

(Elhangzott 1994. március 15-én, Kolozsvárt, a Farkas utcai református templomban tartott ökumenikus istentiszteleten)

1. Mi a becsület?

A becsület egy olyan erkölcsi érték, amely az élet szolgálatának a védelmében és gyarapításában áll. Az erkölcsi törvény iránti megfelelő magatartást tükrözi, amely mint követelmény áll az ember előtt.

A becsület szónak a töve - a "becs" - értékes elgazdításul szolgál. Jelenti valamilyen tárgynak, dolognak, kapcsolatnak, barátságnak, személynek különös tisztelét, nagyraértékelését, különös tekintélyben való részesítést.

A becsület lényegében egy értékviszonyt kifejező fogalom. Valaki nagyságának, értékének, tekintélyének, szellemi-lelki súlyának, erkölcsi tartásának az elismerését jelenti.

A becsület fogalmát könnyebben megragadhatjuk, ha annak hordozóhoz kapcsoljuk: a személyhez (egyéni becsület) és a közösséghez (közösségi becsület).

Személyre vonatkoztatva, becsületes egyén az, aki megbízható, tisztességes, lelkiismeretes, igaz, kötelességtudó. Annak a személynek tulajdonítanak becsületet, aki minden körülmények között az erkölcsileg elvártat, helyénvalót nyújtja minden életvitelében. Például a megnyilatkozásában a Jézusi mértékhez tud igazodni minden körülmények között, azaz "A ti beszédekben az Igen legyen igen, a nem pedig nem." (Mt 5,37)

Becsülete a közösségnek, a társadalomnak is van/lehet. Ez azt jelenti, hogy egy adott közösség megbízható, tisztességes és az erkölcsi törvény követelményeihez igazodik. Az Igazi közösségi becsület csak az egyéni becsületre épülhet. Az a közösség, amely az egyéni becsületre nem ad, azt nem méltányolja, hamar hitelét veszti, és a romlás, a pusztulás útjára léphet.

Erkölcsi szempontból beszélhetünk potenciális vagy becsület lehetőségéről, és tényleges becsületről. A potenciális becsület minden embert megillet, mindaddig, amíg az ellenkezője (erkölcsi értéktelenség) ki nem derül. A tényleges becsület csak azt/vagy azokat illet meg, aki/akik azt már bizonyította/bizonyították külsőleg is.

Erkölcsi szempontból lényeges az is, hogy a becsület megélése a helyes cél és eszköz keretel között maradjon. Például egy terrorista csoport tagjai betartják egymással szemben adott szavukat, még akkor is, ha életükbe kerül (tehát megbízhatók, mert nem árulják el egymást), de kérdés az, hogy a helytelen cél (bosszúállás) és helytelen eszköz (pusztítás) fennállása esetén beszélhe-

tünk-e becsületről, vagy csak az adott szó iránti elkötelezettségről?

Az egyén adott társadalmi környezetben él és cselekszik. A kötelességteljesítés ezért sokszor olyan sajátos válaszokat vár, amelyekből különféle becsületfajták körvonalazódhatnak, pl. férfi és nő becsület, kereskedői, lelkesi, püspöki, államelnöki, tábormo-ki, tanári, politikusi becsület stb. Érdekes, hogy minél magasabb szolgálatot tölt be, hatalmat gyakorol egy adott személy, annál nagyobb becsület lehetőséget, megbízhatóságot tulajdonítanak neki, habár ez csak egyszerű feltételezés, mert bárki bármilyen funkcióban méltatlanná válhat, elvesztheti becsületét, csak arról nyíltan nem lehet tudomást nyilvánítani (alkalmatlanná válik). A becsület kiérdemlésének erkölcsi

A BECSÜLET

módja nem maga a hatalom vagy a kikényszerített tekintély, hanem a viszonbecsület. Ezért mondjuk azt, hogy a becsület lényegében egy értékviszonyt kifejező fogalom.

2. Ki iránt kell felmutatnunk a becsületet?

Általános köztudat szerint embertársaink iránt. Az embertárs az, aki felé megbízhatóságot, tisztességet, erkölcsi szilárdságot bizonyítani kell. Általános vélemény, hogy a becsület elvesztése is csak az embertársaink előtt lehetséges, azáltal, hogy valamilyen "becsületbeli vizsgán" előttük elégtelenre vizsgáztunk. (Például nem tartottuk meg adott szavunkat.)

Becsületünket azonban fel kell mutatnunk önmagunk és Isten előtt is. Az önbecsülés lényegében önértéktudatot jelent. Tisztelem magamban az érték megvalósítói lehetőséget, amelyet nem én, nem a közösség, hanem Isten adott! Az önbecsülés a realitás határán kell mozogjon, ellenkező esetben túlértékelésbe fulladhat, ami nagyképűséghez, önteltséghez vezet. Ezért a tényleges becsülettel bíró személy egyik jellemvonása a szerénység!!!

A helyes önértéktudat követelményeit Jézus így summázta: "Mindenkli, aki magát felmagasztalja megaláztatik..." (Lk 14, 11), és Pál apostol figyelmeztetése: "Aki pedig dicsekszik, az Úrral dicsekedjék, mert nem az a meg-

bízható ember, aki önmagát dicséri (mi odatehetnénk: dicsérteti), hanem azt, akit az Úr ajánl." (2Kor 10,17-18).

Becsületünket Isten előtt is fel kell mutatnunk! Ez az a terület, amelyre napjainkban figyelniünk kell és amelyet újra kell értékelnünk, más megvilágításba kell helyezni. Ugyanis az elmúlt évtizedekben a becsületnek Istenre irányulása meggyengült vagy egyenesen leépült. Ez azt a deformált képzetet szülte, hogy elég ha becsületesnek látszunk (látszatbecsület) az emberek előtt, és becsületességünkről senki másnak számot adni nem tartozunk. Így lehetett elkövetni azokat a "botlásokat", tévedéseket, bűnöket, amelyeket - ha az emberek nem láttak vagy nem akartak észrevenni -, az elkövető nem is tekintette annak, hanem sokkal inkább ráter-

ÉRTÉKE

mettségnek, élelmességnek. Ez azzal magyarázható, hogy leépült az Istenhez való tartozás tudata. Az ilyen ember így gondolkodik: én senki máséhoz nem tartozom, csak az adott közösséghez, amelyet/akiket úgy játszhatok ki, ahogy akarom; a lényeg az, hogy a látszat meglegyen a jó felé. Ez azonban egy beteges gondolkodás és téves értékutdat következménye.

Mi Istenhez tartozunk, az Ő gyermekei vagyunk! Ezért megbízhatóságunkat előtte is igazolni, bizonyítani kell. Az Istenhez való tartozás tudatából a becsületre nézve az következik, hogy a becsületvesztés lényegében nem más, mint az "Istenképesség elvesztése". Elszakadást jelent Istentől, szembehelezkedést akarásával, - ez pedig súlyos értékhiány.

3. Becsületvédelem

Pál apostol sokatmondóan nyilatkozott: "Mert gondunk van a tisztességre nemcsak az Úr előtt, hanem az emberek előtt is" (2Kor 8,21). Az apostol által említett "gondunk van": törődést, körültekintést, józan megfontolást jelent. A becsületre vonatkoztatva azt a megállapítást tehetjük, hogy a becsület értékéből következik annak köteles védelme.

A becsületvédelem esete akkor áll fenn, amikor az egyénnek vagy a közösségnek kijáró megbecsülést aláássák, kikezdi, rágalmazzák, megsértik. Becsületsértés nyilvánvalóan csak akkor fordul elő, ha a "sértettnek" valóban van

becsülete. Ha nincs, akkor nincs becsületsértés.

Becsületsértés esetén a becsületvédelem nem a becsület helyreállítására, igazolására vonatkozik (mert az fennáll), hanem a sértő fél indokolatlan, alaptalan vádaskodásainak a felmutatására. Például egy becsületes egyént valaki azzal sért meg becsületében, hogy hazugsággal vádolja. Ez esetben a becsületvédelem nem azt jelenti, hogy igazoljuk a nem mondott hazugságot, hanem azt, hogy mennyire téves, alaptalan, rossz-szándékú a vádaskodás.

Hogyan és kik előtt történjen a becsületvédelem?

A becsületvédelem mindenekelőtt a becsületsértő felé irányul, de azok előtt kell történni, akik előtt a becsületsértés történt, ellenkező esetben fennállhat az alaptalan gyanúsítás, kétségeskedés, bizonytalanság az egyén értékét illetően. Például egy becsülettel bíró embert egy kis csoport előtt sért meg valaki és utána kettőjük személyes találkozása alkalmával négy szemközti bocsánatot kér az alaptalan vádaskodásért; a becsülethordozó számára ez csak részben jelenthet megnyugtatót, mert arról a bocsánatkérésről a kis csoport minden egyes tagjának tudnia kell.

A becsületvédelem alkalmával a becsülethordozó célja arra irányul, hogy bocsánatot kérjen a becsületsértő. Ez minden külső ráhatás nélkül is megtörténhet, belátás, felismerés alapján, de ha nem, ezt a becsülethordozó ki is kényszerítheti. A kényszerítés történhet mások külső nyomására, pl. a közösség előtt tisztázni kell, vagy egyenesen a bíróságot útján. A bíróság a becsületsértés tényének kivizsgálása alapján a becsületsértőt megbélyegzi és esetenként büntetést is megállapíthat, amely elmehe a szabadságvesztésig.

A feudális és polgári társadalmakban ismeretes volt a becsületvédelemnek egy sajátos formája: a párbaj. Ezt ma már sehol sem gyakorolják, és minden vonatkozásban erkölcsellenes, mert az élet megsemmisítését eredményezi.

Tény az, hogy a becsületvédelem indokolt körülmények fennállása esetén sem szabad a bosszúérzésből kiinduljon, hanem a megbocsátó szeretet lehetséges érvényesítéséből.

Nemcsak önmagam becsületét kell védenem, hanem más személyek vagy közösségek becsületét is, pl. a magyarság becsületét is, ha a becsületsértés esete áll fenn. Ugyanakkor fordítottan is áll, hogy az Én felelősséggel tartozik egy adott közösség becsületének fenntartásáért, megtartásáért, pl. én mint

unitárius, vagy mint magyar, nem csorbíthatom/károsíthatom az unitárius vagy a magyar becsületet.

4. Becsületvesztés és következményei

Sajnos, a becsületvesztésnek számos formája és esete ismeretes, amelyet érzéssel, szóval és cselekedettel követhet el az egyén.

A becsületvesztés lehetséges voltából az következik, hogy a becsületet nem valami statikus állapotnak kell fel fogni, azaz ha valamikor valaki becsületes volt, az is fog maradni. A becsület értéke egy dinamikus folyamat, amely azt jelenti, hogy megbízhatóságunkat, tisztességünket, igazságérzékünket stb. újból és újból bizonyítani kell. Ellenkező esetben a megalkuvás, a közömbösség, sőt a korrupció ingoványalba fulladhatunk.

Örök erkölcsi kérdés, hogy vissza lehet-e szerezni az elvesztett becsületet? A válasz nem egyszerű - a vélemények megoszlanak -, mert a becsület helyreállítása nemcsak az egyéntől, becsületvesztőtől függ, hanem attól a közösségtől, ahová tartozik, és végső soron Istentől. A mi válaszuk: van lehetőség erre, de egy nagyon nehéz folyamat, sokszor nem is százszázalékosan szavatolt a becsület újra kiérdemlésének az esete. Ezért arra kell fektetni a hangsúlyt, hogy minden körülmények között igyekezzünk megőrizni (gondatlanságból el nem tékozolni) becsületünket. A becsületvesztés esetében fennállhat a félelem is, amikor pl. valaki azért veszti el becsületét, mert kényszerítés alatt áll.

Napjaink "meglódult világában", az általános gazdasági-társadalmi-politikai bizonytalanságok közepette szükséges a becsület értékére figyelés jobban, mint bármikor. A becsület nélkülözhetetlen tartozéka az elmúlt évtizedek alatt kátyúba juttatott és még sok vonatkozásban most is ott ragadt erkölcs helyreállításának. Az erkölcsi válság megoldása a becsület általános értékelése nélkül elképzelhetetlen.

A keresztény vallásra, s így nyilvánvalóan az unitáriusra is, nagy feladat hárul, hogy felmutassa a becsület értékét, annak fontosságát, szükségességét. Mert egyetlen társadalomban, közösségben sem lehet beszélni megújulásról, újjászületésről a becsület értékének tudatosítása nélkül.

Dr. REZI ELEK

A HOMORÓDSZENTMÁRTONI "DÁVID FERENC NEMZET- KÖZI IFJÚSÁGI ÉS KONFERENCIA KÖZPONT" TÖRTÉNETE (1991 - 1994)

Az 1990-91-es iskolai évet Angliában a manchesteri Unitárius Kollégiumban töltöttem, ahol sok egyházi és ún. világi személyiséggel ismerkedhettem meg, akik nagy érdeklődést tanúsítottak az erdélyi Unitárius Egyház és személyem iránt egyformán. Tették ezt annál is inkább, hogy időben alig hónapok választottak el az 1989-es romániai eseményektől. Mindenkit érdekelt mindaz, ami abban és az azt követő időben történt velünk unitáriusokkal, s szeretett volna "első-kézbéli" tudósításhoz jutni hogylétünket illetően. Írásom szempontjából, itt a sok személyes kapcsolatból csupán egyet emelnék ki: név szerint az Alan Williams-ét, aki akkor az edinboroughi Zeneművészeti Főiskola zeneszerzői szakán tanult - s aki az idej 1993-94-es évben Budapesten folytatja tanulmányait -, s akivel igencsak közeli barátságba kerültem kintlétem alatt.

De még mielőtt többet mondanék el róla, hadd említsem meg azt, hogy a családommal való folytonos levelezés révén állandó kapcsolatom volt mindazzal, ami itthon, közelebről pedig Homoródszentmártonban történt. Így tudtam meg többek között azt is - feleségemtől -, hogy itthon azokban az időkben jöttek létre azok az ún. vagyonfelszámolási bizottságok, melyeknek célja az volt, hogy a volt kollektív gazdaságok épületeit és egyéb vagyonát árverezés útján értékesítsék.

Annak tudatában, hogy az újonnan épített és 1989 decembereig félkész állapotban levő szentmártoni Termelőszövetkezeti Székház irodaépülete is árverésre kerül, megkerestem fiatal barátomat és elmondtam neki: jó lenne, ha ezen az árverésen a homoródszentmártoni Unitárius Egyház is jelen lenne és, mint vásárló fél, komoly érdeklődést tanúsítana.

Sok idő ennek megtárgyalására, megbeszélésére sajnos már nem volt, mivel nekem tanulmányi évem július 31-vel lejárt és vissza kellett indulnom félbehagyott munkám folytatására. Így tehát anélkül, hogy valami konkrét dolgot is megbeszélhettünk volna, hazajöttem rendeltetési helyemre, egyházközségembe.

Alig telt el valamivel több mint két hét, legnagyobb meglepetésünkre, bejelentés nélkül - ami igencsak szokatlan, mégha fiatal is, egy angol úriember részéről - Alan barátom is megérkezett Homoródszentmártonba. Elmondta azt, megérkezése után, hogy ideutazásának egyik fő célja az volt, hogy az általam említett házat szemügyre vegye. Ez sikerült is. Az épület kulcsát megszerelve bejuthattunk a félig kész épületbe és azt alaposan megnézhetettük. A háromszintes épület - pince (ipari árammal felszerelve), földszint, első emelet és padlástér - igazán tetszett. Mintha elképzelésünk szerint épült volna ahhoz, hogy könnyűszerrel át lehessen alakítani Ifjúsági Házzá. Ugyanis az egész épületet bejárva, mi már - legalábbis gondolatban - átalakítottuk egy negyven személyt befogadó ifjúsági és konferencia központtá. Ennek rendeltetése, többek között, a következő lett volna:

- nyári vallásérkölcsi programok szervezése,
- cserkészcsapatok nyári táboroztatása, kiképzése,
- szórványban élő unitárius fiatalok tanítása, oktatása, főleg, anyanyelvük mélyebb megismerésére,
- nőegyleti tevékenységek, programok szervezése,
- nyári nyaralattási programok rendezése a Székelyföldön,
- csillagtúrás kirándulások Hargita, esetleg a szomszédos megyékben,
- bel- és külföldi fiatalok közös nyaralattási programjainak megszervezése különböző korcsoportokként, mint pl. 6-10 évesek, 11-15 évesek és felnőtt fiatalok csoportja 16-22 éves korig,

- a több mint tizenhét éves múlta visszatekintő homoródszentmártoni képzőművészeti tábor fogadása minden pünkösdi nagyhétén,

- különböző egyházi érdekeltségű gyűlések, esetleg több naposak, konferenciák, mint pl. keblitanácsi konferencia, lelkesi értekezlet stb. megrendezése,

- író-olvasó találkozók,

- gazdatanfolyamok, előadások megszervezése stb,

egyszóval mindaz, amit előtünk, unitáriusok előtt, már egy-két más vallású felekezet 1989-től megvalósított, de amiről mi még csak félve tervezgettünk anyagi hiányában.

Barátom az említett időszakban öt hetet töltött a szép "két Homoródok" mentén; programjában sok olyan tevékenység volt, amire ő is, mi is szeretettel emlékezünk vissza. Ezek közül hadd emeljem ki azt, hogy itt tartózkodása alkalmával angol nyelvkurzust indított a szentmártoni fiatalok számára a helyi "Gellérd Imre" gyülekezeti házban, nagy hasznára mindazoknak, akik ezt látogatták, hiszen sokan így kaptak kedvet ahhoz, hogy angol nyelvi ismereteket szerezzenek. Mi cserében megmutattuk neki a két homoródszentmártoni falvak mindenikét, azoknak templomait, amiből fényképezés révén egy egész csokorravalót vihetett haza magával Angliába. Szeptember vége után Alan Williams barátunkat is hazaszóltotta tanulmányai folytatására a távoli Skóciába.

Ez hát a szentmártoni Ifjúsági Ház történetének első része.

Az őszi hónapok egymástól függetlenül ugyan, de állandó kapcsolattartásban teltek el. Mindenki végezte a maga helyén a maga jól meghatározott feladatát. November végén levelet kaptam Alantól, melyben arról értesített, hogy a ház megvételéhez szükséges összeg rendelkezésünkre áll. Ugyanis angol unitárius egyházközségekben, azoknak hívei körében, sőt angol unitárius lelkesek közül is sokan járultak hozzá annak a körlevélnek a felhívásához, melyben Alan Williams adományozásra kérte fel őket.

Az így összegyűlt pénz ő maga hozta el és fizettük ki az épület értékét 1991 telén, ami 1 051 000 lejt tett ki. Mai pénzben kifejezve nem sok ugyan, de a megnevezett időszakban ez azt jelentette kb. tíz darab "U 650-es" traktort lehetett vásárolni.

Így reményünk, tervünk és álmunk első része megvalósulhatott.

Az öröm első napjaiban még nem gondolhattam arra, hogy ezzel a vásárlással egy olyan terhet vettem magamra, ami azóta is naponta határozza meg mindennapi tevékenységem nem kevés hányadát. A naponkénti lelkesi tevékenység mellett állandós feladat lett számomra a Ház gondja, mint pl. építésének teljes befejezése, részleges átalakítása, padló-parkett lerakása, a hiányzó mozaik kiöntése különböző helyiségekben, a víz bevezetése az épületbe; fürdők, illemhelyek elkészítése, a konyha, ételkészítőkészítő, mosogatóhelyiségekben a hideg-meleg víz biztosítása, lépcsőház, konferenciaterem, ebédlő, folyosók faburkolattal való ellátása, a porta kiépítése, és kilenc vendégszoba teljes beburkolása, konyhafelszerelések beszerzése, konferenciaterem és ebédlő bútorzatának beszerzése, kémények kiépítése a tetőszerkezeten kívül, járdák kiképzése az épület körül stb. stb.

S ezt vállalni és végezni kellett annak a tudatában, hogy lehetőség szerint mindez 1994. esztendő tavaszára elkészüljön.

Az első munkálatokat csupán 1992 tavaszán kezdhettük el az épületen. Az épület ajtó-ablak zárainak a megerősítése, az asztalosmunka teljes befejezése illetve ennek mázolására jelentette az

első lépést, amit a falak meszelése, ágyeműk anyagának a megvásárlása, megvarrása, függönyök elkészítése, pokrócok beszerzése követett.

Az épületért kifizetett összeg felemésztette az angol unitáriusok által gyűjtött pénz nagy részét, s így a munkálatokra alig maradt valami. De ezen a helyzeti nehézségen is túljutottunk szerencsésen. Ugyanis 1992 március-áprilisra meghívást kaptam a californiai San-Jose testvéregyházközség részéről, hogy őket és a San Franciscohoz tartozó Óböl-térségbeli unitárius-univerzalista egyházközségeket meglátogassam.

És innen kezdődik a Ház történetének második fejezete.

Ez a meghívás számomra legjobbkor érkezett, ugyanis a mellett, hogy ismertem az itthoni egyházközségek életét, helyzetünket, unitárius egyházunk múltját, hagyományainkat és "a mi unitárius örökségünk"-et, alkalmam adódott arról is beszélni a hat hét folyamán sok Óböl-térségbeli unitárius-univerzalista egyházközségben (szám szerint tizenhétben), hogy a homoródszentmártoni Ifjúsági Ház ügye hogy áll, és az angol segítséggel mit tudunk, mit lehetett megvalósítani.

Az az elképzelés, hogy a volt termelőszövetkezeti székház irodaépületét Ifjúsági és Konferencia Központtá kell "izmosítani", mindenkinek tetszett, s ettől kezdve két síkon haladt az amerikai unitárius-univerzalista irányunkban (Homoródszentmárton) történő segítése. Egyfelől az egyházközséget segítették azzal, hogy egy teljes gépparkot sikerült létrehozni az egyházközségi földek művelésére. Ez áll egy "U 650-es" erőgépből (traktorból), egy "Sup 29-es" vetőgépből, egy db háromvágatú ekéből. És egy nagy tárcsából, amit a helyi Nőszövetség vásárolt oly módon, hogy kézimunkákat készített és juttatott ki Amerikába, s amit ott értékesítettek. Másfelől viszont nagymértékben hozzájárultak ahhoz is sokan, hogy a Ház mielőbbi befejezése megoldást nyerjen.

Voltak olyan amerikai egyházközségek a meglátogatottak között, melyeknek nem voltak még erdélyi testvéregyházközségeik, s így nagymértékben figyelhetek oda, nagy érdeklődést tanúsítva az Ifjúsági és Konferencia Központ iránt.

Július-augusztus hónapok folyamán több vendégünk is érkezett az Egyesült Államokból, akik az épületet is meglátogatva-megvizsgálva örömmel könyvelték el azt, hogy mi erdélyi unitáriusok is rendelkezünk egy Konferencia Központtal, amiből náluk sok van, s amelyekben nagyszerű tevékenységek folynak. Úgy mint:

- nyári hétvégi vagy teljes programú valláserkölcsi nevelés felnőttek és fiatalok számára egyaránt,
- nyári nyaraltatási programok,
- különböző világi személyek kiképzése egyházi tevékenységekre,
- egyháztörténet, egyházi zene, énekkarok, színdarabok, békemozgalmi, emberbaráti tevékenységek gyakorlása.

Az állandó kapcsolattartás, levelezés által, meg az onnan ide érkezőkkel való folytonos kapcsolataink újabb ötleteket szültek. Így jött létre az az elképzelés, hogy milyen lenne, ha egy ún. népszerűsítési körlevelet, "röpcédulát" adnánk ki - amerikai unitárius-univerzalista egyházközségek szerte -, amelyben ismertetnénk az eddigiekben elért eredményeket, s a munkabefejezéshez újabb anyagi segítséget kérhetnénk a Ház részére. Különösen tetszett ez az ötlet a közép-californiai unitárius-univerzalista egyházközségek koordinációs vezetőjének, Beverly Smrha asszonynak, valamint a Kanadában élő Gretchen Thomas lelkésznek, akik segítségével meg is szerkesztettük a fényképbetűtes "népszerűsítő körlevelünket".

Annak a gondolata is megszületett, hogy amerikai-angol egyházközségek maguknak szobát "béreljenek", segítségünkre lévén különböző szobák bebútorozásánál, miközben az illető szoba a segélyező-adományozó egyházközség vagy személy nevét kapná.

Az első szoba, amelyet ily módon sikerült teljes egészében bebútorozni az ún. "San-Jose - Homoródszentmárton" nevet viseli, ugyanis a szentmártoni egyházközség Kaliforniában levő testvéregyházközsége küldte el erre a célra leghamarabb az adományát. Egy 4/6 ágyas szoba áll így mindenkor az idelátogatók számára, illetve az onnan ide érkező vendégek rendelkezésére, amit annak elkészítése után már több alkalommal vettek igénybe San-Jose-ből idelátogató testvéreink. A szoba falain ott vannak az ottani és itteni templomok fényképei, festményei, grafikái, keretbe foglalt hitvallás szövegek stb., melyek mind a szoba díszítését szolgálják, és azt is hirdetik, hogy igenis lehet valóban élő kapcsolatot kiépíteni több ezer km-es távolságok ellenére is.

A jó példa ragadós, ahogy mondani szokás, s az első lépést nemsokára egy második követte. Ebből az alkalomból is Kalifornia állam egyik egyházközsége jelentkezett, név szerint az Oakland-i. Ennek itthon még hangzásban is hasonlító testvéregyházközsége van: az Oklánd-i. Így sikerült bebútorozni az épület második vendégszobáját, ami az "OAKLAND California - HomoróDOK-LAND" elnevezést kapta.

Ezzel a Ház történetében egy újabb korszak következett. A népszerűsítési körlevelünkre sok válasz érkezett, s a mai napig is érkezik. Több jelentkezés volt, mint amennyire számítani mertünk, s így azóta a ház mindenik szobáját sikerült bebútorozni, amelyek a következőképpen "adódtak" el:

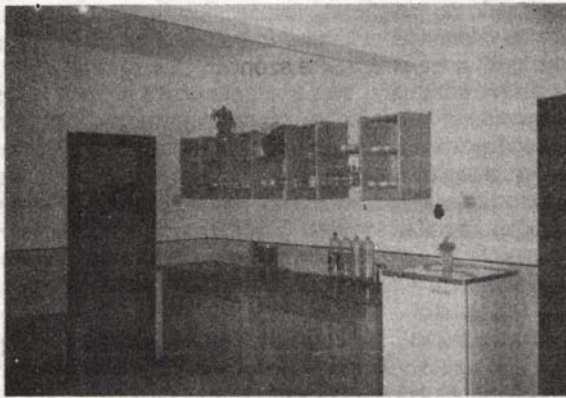
- 4/6 ágyas szoba a földszinten: "San Francisco, California First Unitarian Society - Doris McChesney Rathjen" (Egyesült Államok)
- 4/6 ágyas szoba a földszinten: "Hull Unitarian Congregation England" (Anglia)
- Porta-Recepció földszint: "First Parish in Weston, Massachusetts - Rev. Harry H. Holler and Rev. Judith L. Holler" (Egyesült Államok)

A homoródszentmártoni Ifjúsági Ház

A konferencia-terem

Az Ifjúsági Ház konyhája

Az Ifjúsági Ház egyik hálószobája

- Lépcsőház, bejárat: "Unitarian Christian Fellowship" (Egyesült Államok)

- Ebédlő - klub: "Lotta Hitchmanova and Madison Wisconsin Area Youth Grups" (Egyesült Államok)

- Konferencia-terem I. em. "Joseph Priestley" (Anglia)

- 2/4 ágyas szoba I. em. "Denton, Texas Unitarian Universalist Fellowship" (Egyesült Államok)

- 2 ágyas szoba I. em. "Dr. Gellérd Judit és George Williams" (Egyesült Államok)

Ez annak elismeréseként készült el, amit a Williams házaspár kifejtett az erdélyi és az észak-amerikai testvéregyházközösségek kapcsolatteremtése érdekében.

- 2/4 ágyas szoba I. em. "Gellérd Imre" (Egyesült Államok)

- 2/4 ágyas szoba I. em. "Rev. Earl Morse Wilbur" (Egyesült Államok)

- 2/4 ágyas szoba I. em. "Natalie Gulbrandsen" (Egyesült Államok)

(A zárójelbe tett országnevezés jelzi azt, hogy honnan, ki részéről, melyik államból, egyházközösségből érkezett a megajánlás a szoba bebútorozására.)

A kilenc vendégszoba állandós ágynak a száma 26, amit még ki lehet bővíteni tizennégy matracral, amikor erre szükség van, s így összesen negyven személy részére lehet egy időben fekvőhelyet biztosítani, illetve az ebédlőben reggelihez, ebédhez és vacsorához helyet biztosítani. A szállóvendégek részére egy-egy zuhanyzó, négy darab mosdókagyló, két női és két férfi WC áll rendelkezésre.

Mindehhez még egy korszerűen berendezett konyha tartozik, melynek neve: "Jean Wilcox and Shirley Valentine" (Egyesült Államok), ahol a vendégek részére elkészülhet a nap különböző szakaszának megfelelő élelem. Az ebédlőből nyílik még két ajtó, melyből egyik az élelmiszerelőkészítő-fertőtlenítő helyiségbe, a másik meg a mosogató szobába vezet.

Az épület alagsorán pincehelyiség húzódik, ahova egyszerre kb. nyolc-tíz személygépkocsit lehet parkolni.

Anyagi adományokat a már említett angliai és amerikai unitáriusokon kívül elküldték még a kanadaiak, illetve a magyarországi Unitárius Egyház is hozzájárult a Ház segélyezéséhez, akkor, amikor az épület részére elküldték minden helyiségbe a villanykapcsolókat, villanykörtéket és a konyha részére 60 db vizespoharat.

1993 január hónap folyamán rokonlátogatáson voltam Svédországban, s az ott töltött egy hónap nem csak kirándulással, kellemes szórakozással telt el, hanem annak egy része komoly munkával. Több alkalommal és több helyen tartottam istentiszteletet a hónap folyamán, a stockholmi Bethlen templomban, Göteborgban az Egyesült Magyar Protestánsok gyülekezetének, melynek elnöke Nyiredy Csaba unitárius afia, illetve a stockholmi Magyar Házban tartottam előadást. Ezen alkalmakon kapott

honoráriumokat hazajövet felajánlottam a Ház átírási költségéhez. Így került végül 1993-ban az épület egyházközösségi tulajdonba azzal a céllal, hogy Egyetemes Egyházi érdekeket fog majd szolgálni.

Ezért díszíti a lépcsőház emeleti folyosóját, vendégek hiányában, hat egyforma nagyságú selyemből készült nemzeti színű lobogó, úgymint az amerikai, az angol, a kanadai, a svéd, a magyar és a román, s amikor külföldi vendége van a Háznak, akkor meg az épület homlokzatán van az illető ország és a román nemzeti színű zászló. Az épület homlokzatára felfüggesztett fényreklám pedig azt hirdeti, hogy az épület - "Dávid Ferenc Nemzetközi Ifjúsági és Konferencia Központ" - és átalaktása nemzetközi összefogással készülhetett el.

Az épület (még) nincs központi fűtéssel ellátva, s ezért egyelőre csak nyári időszakban lehet programokat betervezni. Egyelőre május 1. és szeptember 1-15-e között lehet működtetni az épületet. Elképzelésünk az, hogy a következő egy-két évben ezt is megvalósítjuk. Amennyiben ez megvan, akkor téli programok alkalmaira is igénybe vehető lenne a Ház, mint pl. karácsony, szilveszter, újév időszakában. Téli sportok szempontjából sem érdektelen a térség, mert alig 4-5 km távolságra innen a Nagymál (Homoródmalmás) oldalán egy felvonóval ellátott, korszerű lesiklópálya működik menedékházzal, hogy a téli lovas-szánkózásokról és kocsolyázásról ne is beszéljünk.

Ez után a beszámoló után nem marad más hátra, minthogy köszönetet mondjunk minden erre a célra adományozó testvérünknek, illetve egyházközösségnek, akik és amelyek adományukat küldték el ahhoz, hogy a Ház jelenlegi formáját felülthesse. Ugyanakkor köszönetet mondunk mindenkinek, akik munkával, jó szándékkal, jó ötletekkel segítettek az elvégzett munka megvalósításához. Külön köszönet a Tiszteletes Ifjúság azon csoportjának, akik a tavalyi árkosi Ifjúsági Konferencia után eljöttek Homoródszentmártonba, hogy közmunkájukkal segítsenek az ajtó, ablakok mázolásánál, illetve a bútortart egy részének összeállításánál, amivel igencsak jelentős lépést tehetünk előre ahhoz, hogy az 1994. év tavaszára, a turistaszézon kezdetére az épületet "üzemképesé" - azt hiszem nyugodtan leírhatom a szót - varázsoljuk.

Remélve, hogy a majdan idelátogatók jól érzik magukat, kellemesen és hasznosan töltik majd idejüket, kívánok jó szórakozást, táborozást, tanulást, munkát, hitben való megerősödést, egymás minél jobban történő megismerését és megértését, s természetesen mindezt a hagyományos unitárius üdvözléssel-köszöntéssel: EGY AZ ISTEN!

KÁSZONI JÓZSEF
homoródszentmártoni unitárius lelkész

**Emlékezzünk azokra, akik
„előttünk jártak”**

Dr. SIMÉN DÁNIEL 1903 - 1969

25 éve távozott el közülünk az, aki mindenkor nagy volt feladatainak teljesítésében.

Dr. Simén Dániel 1903. február 7-én született Korondon. Elemi iskolát szülőfalujában végezte. Kiváló képességeivel emelkedett ki osztálytársai közül. Szülei elhatározták, hogy felsőbb iskolába adják továbbtanulni. Így kerül a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumba, ahol sikeres érettségi vizsgát tett.

1924-ben sikeresen felvételizik az Unitárius Teológiai Akadémiára. Nagy szorgalommal tanult. A teológiai ismeretek gyarapítása mellett, tanulta az angol nyelvet is.

1926. június 25-én sikeres alapvizsgát, majd 1928-ban lelkészépesítő vizsgát tett. 1928-1931 között a California-i Pacific Unitarian School hallgatója, ahol 1931. május 1-én magisteri teológiai fokozatot szerez, "cum laude" minősítéssel.

1931-1933-ban a Chicago-i Meadville/Lombard unitárius teológiai főiskola hallgatója. 1934-ben a székelykeresztúri zsinaton avatják lelkésszé. Mint lelkész szolgál Fogarason (1934-1936) és Lupényban (1936-1940).

1940. január 1-vel meghívják a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémiára tanárnak. A gyakorlati tanszék professzori tisztségét töltötte be 1959-ig. Nagy odaadással tanít és maga is tanul. 1945. március 10-én a kolozsvári Tudomány Egyetemen doktori címet szerez.

Dolgozatát a neveléstudomány (neveléstörténet) bölcséletből írta. Gyakran vállalt szolgálatot a kolozsvári belvárosi egyházközségnél. Szolgálatával kiemelkedett az átlag teológusok sorából. A templomlátogatók nagy részével száma bizonyította azt, hogy a hívek szerették és igényelték szolgálatait.

Nyugodtan mondhatjuk el a professzor úrról, hogy nagy volt ő - a nagyok között.

1948-ban az amerikai Berkeley-ben HOROKORA kitértést adományoztak neki. Kitértő tanár, jó nevelő, aki megtalálta az utat tanítványai lelki világához. Szónoklati óráinon bírálta az elmondott prédikációkat, úgy egészítette ki a beszéd gondolatmenetét, hogy abból mindenki hallgató tanult és szellemiükben gazdagodott. Aki vette a fáradságot, hogy

a professzor úr elmondott szavait lejegyezze, az évekre talált alapot a gyakorlati életben prédikációinak megírásához.

Évente előkészítette a szónoklati versenyek megtartását kötött és szabadon választott beszédekkel. Önképzőkör működött és inspirálta a szavalóversenyek tartását. Nemcsak a kolozsvári gyülekezet, de mi teológiai hallgatók is vártuk azt a vasárnapot, amikor neve ki volt függesztve a templom ajtaján. Akik hallgatták prédikációját, azok lelkileg megerősödve, szellemiükben gazdagodva távoztak az Isten házából. Nem csoda, ha a jó szónok, tudós Professzort szemmel kísérte a kommunista hatalom.

1959-ben letartóztatják. Vád ellene az, hogy a teológusoknak kiadott prédikációs kötetével államellenes tevékenységet fejtett ki. A saját és a lelkészek által írt kétkötetes beszédegység kiadása volt az ő bűne. Az egyházi beszédeket Kelemen István, a Protestáns Teológiai Intézet ügyvezetője - református lelkész - sokszorosította. Mindenki teológiai hallgató, aki 1956-1957-ben tanult, ezen beszédek valamelyikét zengte nagy sikerrel a különböző legációk kiállításokon. Ezért kapott 7 évi börtönbüntetést, amiből 6 évet le is töltött. A börtönben is minden körülmények között nagy volt ... a nagyok között.

Vele töltött 9 havi fogságom alatt győződtem meg arról, hogy milyen meggyőző erővel prédikált ott is. Római katolikus, görögkatolikus, ortodox és protestáns lelkészek és teológusok hallgatták lélektan, irodalmi előadásait. S mi fiatal unitárius lelkészek büszkéek voltunk még a börtönben is, hogy előadásával kiemelkedett a többi nagyok közül. A lélek és a szellem gazdagsága áradt belőle. 1964-ben amnesztiával szabadult a börtönből. Tanári állását nem foglalhata el. Ezt megakadályozta az elnyomó hatalom.

Igy lett kinevezve Aranyosgyéresre, lelkészi szolgálatra. Őt éven át pásztorolta a kislélekszámú, de lelkes gyülekezet. Újévi családlátogatását végezte, amikor a hóborította síkos úton végzetes esése történt. A gondos kórházi kezelés se tudta már megmenteni. 1969. február 25-én halt meg. A gyászbeszédet koporsója mellett Gellérd Imre tanítványa tartotta. Tanítványok, hívek nagy száma kísérte ki a Házsongárdi temetőbe.

Ravatalánál álló hűségese tanítványa így jellemezte életét: "Álom volt az ő élete, gyönyörű, színes és szép álom, mely most véget ért.

Elvégeztetett? - Nem. Most kezdődik újra. Elalvása ébredés. Beleébredés az örökkévalóságba. Ő él, mert nagyon szeretett. A por elvegyül, de élete éltető eszmévé válik s éppen úgy élünk belőle halála után is, miként életében is belőle éltünk, mert ő szeretett, s a szeretet örök, mert a szeretet maga az Isten." (Gellérd Imre).

Tanítványai, tisztelői állították síremlékét terméskőből a házsongárdi "Fekete kert" déli határájánál. A fedőlapra Jézus evangéliumából a következő idézettel: "Az ég és föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak" (Lk 21,33).

Munkái közül megemlíthjük:

- "A lélek megszólal" című egyházi beszéd és ágendás kötetet (1936). A kötet előszavában írta, hogy "ajánlom e könyvet Édesanyám elköltözött fehér lelkének, mint hálátelt lelkem töredezett beszédét."

Ezt a prédikációs kötetet összevont számban az "Unitárius Szószék" is lekötölte.

- "Egy modern Istenhit" című könyvet fordította 1936-ban.

- "A lélek problémája" - három kérdésre ad megnyugtató feleletet: 1. Van-e lélek? 2. Mi a lélek? 3. Örökélet.

BENEDEK ÁGOSTON nyug. lelkész

ÉDESANYÁMRA GONDOLOK

Csendes májusi este van. A lakásban mindenki aludni tért. A gondok, küzdelmek, fájdalmak, felelősségek elpihentek. Kűnn a sötétség bevonta az utcákat, az utcákon megrikkult járkelóket, a házakat, mindent. Az ég tiszta. A csillagok, mint gyémántszegek ragyognak az ég kárpitján. A nap már nem ragyog. De néhány órával ezelőtt még simogató langyossággal és aranyfényel ölelt körül mindent, és láttam a kertben, hogy a rózsabokrok színt, illatot ígérően bontják leveleiket, a terebélyes díófa már hullatja megtermékenyült, lassan barnuló barkaszerű virágait, a kert sarkában a jövő termését ígérőn, zöld levelekből készült, csodálatos menyasszonyi ruhában pompáznak a mogyoróbokrok.

A csöndet, a pihenést csak az óra ütemes ketyegése és egy-egy ritkán tovasuhanó autó moraja zavarja meg.

- Gondolkodom: az eltelt napról, napokról, hetekről, évekről, évtizedekről, s miközben gondolatban visszafelé haladok az időben, két nő alakja jut előtérbe gondolataimban. Két nő, akik "életük májusán" ragyogtak mint a csillagok az éjszakai égbolton, zöldelltek mint a rózsatövek, menyasszonyként öltöztek, mint a mogyoróbokrok, jövőt ígértek, mint a májusi természet: minden gondolatukkal, érzésükkel, vágyukkal, akaratukkal, törekvésükkel.

Az egyik térben távol van tőlem, a másik közel. Azt azonban sem érzéseimmel, sem értelmemmel nem tudom eldörteni s talán nem is akarom, hogy kettőjük közül ki a több, ki a fontosabb, ki az, aki közelebb áll hozzám.

Az egyik Édesanyám. Gyermekkori emlékeimben látom őt, amint mosolyogva ágyam és testvéreim ágya fölé hajol, hogy fölébresszen meleg, lehetetlenül csókjával. Közülünk, gyermekek közül egyikünk óvodába, másikunk iskolába készülődik. Az asztalon kikészítve a reggeli, becsomagolva az uzsonna, ő sűrűg-forog a konyhában, a házban, az udvaron, hogy minden rendben legyen. Mert időre mindennek kész kell lennie, hisz nem csak a mi gondunkat viseli, hanem rajtunk kívül gyermekek tízei várják mindennap az iskolában, hogy a betűk és számok bonyolult világába tudásával türelemmel, szeretettel, szigorral, de megingathatatlan felelősségtudattal bevezesse, mert ezt a hivatást választotta s végezte értük és értünk, hogy többek lehessünk mint az ő nemzedéke s ezáltal előbbre vigyük népünket és az emberiséget. Látom őt, amint aggódó, de mindig reménykedő, biztató arccal betegágyunk fölé hajol, s midőn meggyógyulva lát, nyugalom és öröm glóriája árasztja el arcát. Látom, amint esőben, sárban, hóban, fagyban vagy a tűző nap hevében hosszú kilométereket gyalogol, hogy néha csupán egy rövid órára fölkeressen a kórházban vagy a távoli iskolában, engem vagy testvéreimet, hisz hárman három felé vagyunk. Halom becsületre, emberségre, felelősségtudatra, szeretetre nevelő áldott szavát. Most képzeletben látom egyedül..., amint megőszült hajtincselvel szinte egyedül vívja idős életének napjait. Pedig ő sokat adott nekünk, s mi oly kevéssel tudjuk viszonzni, mégis mindig ölelő karal vár minket: gyermekeiket, családjaikat, unokáit.

Miért tette s teszi mindezt? Honnan volt és van ennyi ereje? - A jézusi Imádságból: "Én ezekért könyörgök: nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nékem adtál, mert a tiéd. És az anyémek mind a tiéd, és a tiéd az anyémek; és megdicsőíttetem ő bennük."

A másik Hívtársam, gyermekeim édesanyja. Mintha édesanyámat tekintené példaképnek. Kockázattal, fájdalommal, de felelősségtudattal és örömmel adott életeteket. Részt vett Isten teremtő munkájának legértékesebbikéből. Korán ébred, elkészíti a fiúkat az iskolába, ápolja, ha betegek, gondját viseli testi és lelki épségüknek, megérti és megbocsátja tévedéseiket, szeretettel és ragaszkodással veszi körül őket. Simogató keze sokszor siklik végig arcukon. A mindennapi kenyérért való küzdelemből és gondokból hazatérve legfőbb feladatának tekinti övéinek, szeretteinek, gyermekeinek gondviselését. Sikereiknek tiszta szívből örül, sikertelenségükben vigasztalja, bátorítja, biztatja őket. A reménység néha lankadó gyertyalángját mindig újra fel tudja szítani bennük. Érzem, látom, a mindennapokban tapasztalom, hogy lelke mélyéről sokszor feltör a jézusi Imádság: "Én nem ezekért könyörgök: nem a világért könyörgök, hanem azokért, a kiket nékem adtál, mert a tiéd. És az anyémek mind a tiéd, és a tiéd az anyémek; és megdicsőíttetem ő bennük."

Mindnyájan gyermekek vagyunk! Mellettünk édesanyánk állt, vagy áll még ma is, önfeláldozással és a jézusi Imádság cselekedetivel, betöltésével. Hála neked értük Istenünk és áldd meg életüket, vagy emléküket! Hallgasd meg övéikért mondott imádságukat!

A májusi természet a holnap reménységét ígéri, a jövő termésével biztat. Az édesanyák a holnap reménységét ígérnek, a jövő termését, az életet adják.

SZABÓ ZOLTÁN

Áprily Lajos:

A KERTBE MENT

Uram, én nem tudom, milyen a kerted,
a virágosod és a pázsitod.
Én nem tudom, virágok ültetését
ágyásaidban hogy igazítod.

Csak azt tudom, hogy kendőjét levette
júniusi vasárnap hajnalán,
beteg lábával és beteg szívével
bánatosan kertedbe ment anyám.

Uram, tele volt immár félelemmel,
sokszor riasztó árnyék lepte meg,
de szigony-eres, érdes két kezével
még gyomlálhatta volna kertemet.

A kicsi teste csupa nyugtalanság,
s most elgondolni nem tudom, hogy ül.
Virágosodban könyörülj meg rajta,
hogy szegény ne szenvedjen tétlenül.

Mezőiden ne csak virágmagot vess,
virágaid közé vegyíts gyomot,
hogy anyám keze gyomlálhassa kerted:
asphodelosod és liliomod.

Mécs László:

AZ ANYÁNK

Hej, ti vándor vén legények,
sorsosim, vig agglegények!
Hejehujjás cigányélet
a mi sorsunk: dáridó,
vérző szívet ámfító.

Hideg fészek a mi fészünk.
A szívünkbe ha benézünk,
kurjantunk és füttyörészünk,
ne hallja meg senki sem
hogy búg bent egy réquiem.

És egy este lámpa lobban,
szellem-szárnyon, halk-titokban
zárt ajtókon át betoppan,
szíve szirmát szórja ránk
a mi édes jó anyánk.

Ránktekint virágszemével,
ajka szől bölcső-zenével:
s mint szívárvány, úgy hull széjjel
minden álarc, ámfító
fütty, virág és dáridó.

Visszavedtünk jó gyereknek
s karján bölcsős szeretetnek
mélyről, mélyről megerednek
tisza, régi könnyeink,
tengermélyi gyöngyeink.

Ó a jóság, szem-becézés,
csak csicsijáz, csókol, néz: és
vad szívünkben minden vérzés,
bibor-csermely elapad,
átkos ének elakad.

Mosolygása édes ünnep:
rávilágt minden bűnnek
gyökerére: mint kitűnnek
este mind a csillagok,
hogyan holdjuk fölragyog.

Megvigasztal, fölmagasztal,
illatos lesz lámpa, asztal,
megteltünk a szent malasztal
és elalszunk édesen,
csoda, csoda-csendesen...

Csoóri Sándor:

ANYÁM SZAVAI

Köszönjük neked, fiam, hogy hazajöttél,
mert mi már olyan öregek vagyunk,
mint főtt a padláson az a falióra
s a mutatónk már nagyon a temető felé mutat.
Szépszerén azt se tudjuk, csütörtök van-e, kedd-e?
Amikor jössz, az a mi vasárnapunk.

Apád még csak-csak, ide fut, oda fut,
de nekem már a kisajtóig is ménkő hosszú az út,
hányszor megemlegetem azt a körtefát,
amit a konyhaajtó elől fordított ki a bomba,
meg tudnék benne kapaszkodni, mint most a te karodba.
Talán, ha bottal járnék! No még csak az hiányzik!
Fogom inkább a söprűt, azzal botozgatok el
a ház végéig, a kapuszájjig, minthogyha dolgom volna.

Csak várni ne kéne soha! Várni levélre, híradásra.
Ha kisiklik egy vonat, nem alszom éjjeleket -
A múltkor is, amikor Amerikába mentél,
a szemem belülről kisebesedett:
eljutsz-e? visszajutsz-e? Űlsz-e még ide mellém?
mert nekem minden távolság: tenger és túskeborkor
és minden reptülő lezuhan, amelyen te utazol.
Mondom is a doktornak: doktor úr, hogyan lehet,
hogy én már a fölroppenő madártól is megijedek?
és annyi havat álmodok össze-vissza: hókazlat, hóhegyet
és mindegyik mögül a fiamat hallok - igen, a köhögésedet,
de fekete puskacsővek és messzelátók figyelik lépteimet.

Pilinszky János:

KÖNYÖRGÉS

Tág szemmel már csak engemet figyel,
mint néma tó a néma csillagot,
nem mer beszélni, szólni hozzám, mégis
ha megölném is, hinné: jó vagyok.

Szegényt, csak egyszer tudnám még szeretni!
az övé lenni, ha nem is egészen;
megváltanám egy futó, tiszta csókkal,
hisz egyek voltunk rég a drága mélyben.

Csak egyszer engedd még magamhoz vonnom,
éreznem újra félszeg, gyenge vállát,
irgalmazz meg szegénynek és nekem,
szívemben nincs már más, mint durva dárdák.

Szerelmem, lásd meg ősz haját a szélben,
kis békezászló, oltalmat keres,
oldj fel maró, magányos bánatomból,
ha senkiért, az anyámért szeress.

Talán, ha én is kelek-forgok a világban amerre te,
nem féltetek a kilengő, magas házaktól
s a krokodilusos tavaktól se,
a mosolygó, kesés emberektől, akik bankot rabolnak
vagy csak játszanak,
álarc van rajtuk, mint a szüretibálos ördögökön
s bohócos nagykalap,
de ki szegény: akkor is fél, amikor nevethetne, amikor örül,
ki van az én szívem is verve, hét vassal köröskörül.

Illyés Gyula:

SZEKSZÁRD FELÉ

Kis vonat megy nagy domb-
oldalon;
terhes kicsi nő a
vonaton.

Jár itt is, ha más nem,
a szeme;
affajta, ki nem röst
sohase.

Homloka az ablak
üvegén,
rázódik a tengely
ütemén.

Néz ki, bólogatva
szünetelen,
oldalvást a vastag
üvegen.

Nézi mit a tágas
táj kínál;
gyermek helyett is
nézi már.

Mosolyog és pillog
nagyokat,
mint lány, ha szeszt, édest
kortyogat.

Ablak rázta arca
szellden
azt bólintja folyvást,
hogyan igen.

Izlik neki, lám csak,
a világ;
száll szemén át park és
pusztaság.

Pusztai menyecske,
jelzi ezt
üveggyöngye; gyöngyön
kis kereszt.

Kereszt mellett kis kép:
az ura;
térdén köteg színes
brosura.

Szalad át szemén ház
és fasor,
szökdel ajkán egyre
friss mosoly.

Mintha nem pillál
közt, de szép
szája hosszán szállna
a vidék.

Tábla búza, tábla
baltacim
hagyja szinte ízét
ajkain.

Kéklő szőlők, sárga
asztagok
becézik az alvó
magzatot.

Lebeg az lágy élmény
közegén,
anyjában is egy nép
közepén.

Most dől el, mivé s mint
alakul;
most érinti tán egy
titkos ujj.

Ugy becézi, hívja,
a világ,
mint házából rég mi
a csigát.

Megy szülőmegyémben
a vonat;
bennem is megy jó sor
gondolat.

Igy vitt egy kis nő rég
engem is;
itt alakult az én
lelkem is.

Néz, néz a kis asszony,
gyűjtöget,
termi csöndesként a
gyermeket.

Hova viszi, honnan,
nem tudom;
földvidit, hogy véle
utazom.

Nézem úti tájként
a szelid

nőn a tegnap és ma
jegyeit.

Jár szemem a terhes
kicsi nőn
s azt gondolom, itt megy
a jövőm.

Visz tovább egy népet:
eltakart
csempészáruképp hoz
egy magyart.

Egy ilyen ki nőben
rég Babits
épp talán anyámat
látta így.

Gondolta, hogy abban
él, aki,
őt fogja fejében
hordani?

Jár szemem a kedves
kis anyán
s azt gondolom: itt megy
a hazám.

Viszi, mit se tudva,
szakadék,
örvény fölött Árpád
örökét.

Benne él talán, ki
engemet
holtomban is meg-meg
emleget!

Gondom, hitem, eszmém
talaja,
öröklétem vagy te,
kis anya.

Nézne is jó téged, -
megbocsásd.
Kívánok szerencsés
utazást!

Gy. Szabó Béla: Április

ISMERTETŐ

A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG

1993-as TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Régi tervünk valósult meg azzal, hogy beköltözhettünk a Brassai utca 5 szám alatti székhelyünkbe, ahol a kézimunkakör és a segélyezőbizottság az előzőnél sokkal jobb körülmények között folytatja tevékenységét. Itt otthon éreztük magunkat, hiszen mi tettük rendbe az elhanyagolt állapotban lévő lakást. Anyagi segítséget a Püspökségtől is kaptunk, de a javítási költség jelentős részét a Nőszövetség fizette. A költözködést és takarítást a Nőszövetség tagjai végezték.

Összesen 164 tagunk van, az elmúlt évben 16 taggal bővült a létszámunk. Tevékenységünk sokoldalú, humanitárius, kulturális és gazdasági jellegű, szakcsoportjaink gazdasági és kézimunkakör, egészségügyi, segélyező és kulturális tevékenységet végeznek. Az előző években bevezetett minden hónap utolsó csütörtöki találkozóink alkalmával a bevezető áhítatot legtöbbször teológus lányaink tartják.

Kulturális csoportunk tevékenységének fő célja a színvonalas, nevelőhatású, ismeretterjesztő előadások biztosítása. Előadónk a havi összejöveteleinken hasznos témakörökkel gyarapították ismereteinket a táplálkozás és a rákos megbetegedések közötti kapcsolatról, a gyógyteák és növényi gyógyszerekről, a gombákról és elkészítési módjukról, a környezetünkben lévő virágokról; kedves holland vendégeink virágkültészetre tanítottak, süketnéma diákok sikeres zene számaikkal szórakoztattak, tagjaink angol és eszperantó tanfolyamokon vehettek részt. Dr. Erdő János hét előadásból álló sorozatot tartott "Miért vagyok unitárius" címmel.

Nőszövetségünk orvosi rendelője négy éve működik a megszokott napokon, csütörtök délután. Dr. Virágh Enikő orvosnő 1993-ban 36 alkalommal fogadott betegeket és a lehetőség szerint gyógyszerellátásban is részt vett az igénylőket. A betegek életkörülményeinek megismerése és életmódjukkal kapcsolatos tanácsok ellátása céljából az orvosi kabinet személyi lapokat

vezetett be. A Szabadelvű Egyházak Világszövetségének a tavaly augusztusban Bangladoreban megrendezett Kongresszusán doktornónk képviselte az Unitárius Nőszövetséget, hazai vonatkozásban pedig az aranyosrákosi és várfalvi cserkész táborozáson elsősegély kiképzésben részesítette a résztvevőket és kiállította az egészségügyi igazolványokat.

Kézimunkakörünk előadásokkal és gyakorlati oktatással nagy segítséget adott az UNOSZ kézimunka-tanfolyamának megszervezésében.

Segélyezőbizottságunk eddigi három csoportjához csatlakozott a szabás-varrás alapelemeivel megismertető "csináld magad" tanfolyam.

Nőtágjaink, az öregcserkészek és presbiterek nagy segítségünkre voltak a kézimunkaműhely átköltöztetésénél és berendezésénél. Szakcsoportjaink jelenleg sokkal jobb körülmények között végezhetik tevékenységüket.

A segélyezőbizottság minden csütörtökön fogadja a rászorultakat, főleg ruházati cikkeket adományoznak. Karácsonyra kiosztottunk 122 élelmiszercsomagot 2335 lej egyenkénti értékben, valamint a gyermekek számára 427 édességet tartalmazó csomagot 700 lej egyenkénti értékben. Az év folyamán 25 keresztelődre szánt csomag volt elkészítve. A segélycsomagok anyagi alapjának nagy részét a hat alkalommal sikeresen megrendezett bazárbevételek biztosították.

Nőszövetségünk gazdasági helyzetének felleléréséhez hozzásegítettek a különböző intézmények, valamint tagságunk által felajánlott adományok, fizikai és erkölcsi hozzájárulások.

Tagságunk munkája eredményes volt, hozzáállása megerősítette az összetartást bennünk.

CSOMÓS GIZELLA

a kolozsvári Unitárius Nőszövetség elnöke

Nőszövetségi hírek

Aranyosrákosról

Ígéretemhez híven ismét jelentkezem, hogy mindazokat, kiket érdekel a nőszövetségi élet, tájékoztassam saját szövetségünk életéről.

Először is örömhírként hozom a kedves olvasó tudomására, hogy helyi szövetségünknek nevet adtunk - "megkereszteltük". A keresztelés ötlete Magyarosi Annamária óvónőtől származik. Számba véve a legérdemesebb neveket, végülis Lőrinczi Károlyné tiszteletes asszony javaslatát fogadtuk el, s a Gellérd W. Judit név mellett döntöttünk. Mostantól kezdve tehát szövetségünk teljes neve így hangzik: "Aranyosrákosi, Dr. Gellérd W. Judit Nőszövetség." Azért döntöttünk e név mellett, mert Ő volt az - kedves férjével együtt -, aki meglátogatva egyházközségünket, velünk együtt úrvacsorát vett, szép szavakkal lelkesített, s eljuttatva Amerikába kézimunkáinkat, anyagi tá-

mogatásban is részesített. Isten adjon Neki továbbra is erőt, egészséget, s tartsa meg Egyházunk és egyházközségünk iránti végtelen szeretetét.

Népes csoporttal vettünk részt az 1993. szeptember 19-én Kolozsváron tartott Országos Nőszövetségi Közgyűlésen. Nagy örömünkre szolgált az ott hallott hír, melyet Dr. Virágh Enikő közölt velünk, hogy egy amerikai résztvevő az Indiában múlt évben megtartott I.A.R.F. 28-ik kongresszusán a mi nőszövetségünk, személyszerint Pethő Istvánné, szül. Kiss Gizella által varrt unitárius címerrel, mint zászlóval vett részt egy díszfelvonuláson, amiről fényképet is mutatott nekünk.

Ezen a télen is folytattuk összejöveteleinket a Tanácssteremben. Minden hétfő estét együtt töltöttünk. Kézimunkázunk, kóruspróbákat tartottunk Lőrinczi Károly tiszteletes úr vezetésével (készülünk a szentlászlói kórustalálkozóra), egyházi énekeket tanultunk és a legszebbeket énekelgettük. Együtt ünnepeltük

meg szavaltokkal (szavaltak: a tiszteletes úr, Báló Jenő mérnök - kórus tag -, Fodor Melinda énekes és alulfrott, nőszövetségi elnök) és énekkel március 15-ét is, legnagyobb nemzeti ünnepünket.

Nőszövetségünk besegített Magyarosi Annamária révén az Ifjúsági Szövetség munkájába is. A tiszteletes úr betanította ifjainknak a Géczy István által írt "Gyimesi vadvirág" című 3 felvonásos népszínművet, melyhez a háttérrel egészen kitöltő festményt a színpadra fentemlített nőszövetségi tagunk készített.

Tevékenyen vettünk részt az egyházközség által a volt M.T.Sz. hagyatékából megvásárolt nagy istálló lebontási munkálataiban is. Itt meg kell említenem az alábbi neveket: Farkas Béláné, Fülöp Istvánné, Csipkés Károlyné, Nagy Gáborné, ifjabb Nagy Béláné, szül. Daczó Emília és alulfrott. Köszönet illeti őket.

PETHŐ ÁRPÁDNÉ,
szül. **BÍRÓ ROZÁLIA**

HONFOGLALÁS

Eltelt negyven esztendő. Meghaltak már, akik kijöttek Egyiptom földjéről. Felnőttek az ifjak, akik az ígélet szerint bemehetnek már Kánaán földjére.

Mózes összegyűjtötte a népet és még egyszer elmondta nekik Isten üzenetének legfontosabb parancsait. Az Isten útján járónak, az engedelmeseknek áldások sora jut, de akik nem hallgatnak az Úrszavára, önmagukat taszítják átok alá. Elmondta az élet és a halál útját: aki szereti az Urat, s az Ő útján jár, az az élet útján halad. Akinek a szíve elfordul tőle és nem engedelmeskedik neki, az menthetetlenül elvész.

Mózes ezek után már búcsúzott a néptől:

- Százhusz esztendőös vagyok, már nem leszek sokáig veletek. Józsué lesz az, aki előtetek jár.

Majd leíratta egy könyvbe Isten törvényét. Leíratta énekét, amely összefoglalta a pusztai vándorlás négy évtizedét. Megáldotta Izráel tizenkét törzsét, aztán felment a Nébó hegyére.

Az Úr megmutatta neki az egész országot:

- Ezt a földet ígertem oda Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak és ezt mondtam: a te utódaidnak adom. Megmutattam neked, de nem mehetsz be oda. Te most pihenni térsz atyáidhoz.

Meghalt Mózes az Úr szolgálója Moáb földjén, az Úr akaratára szerint. Meggyászolták és eltemették. Nem támadt többé Izráelben olyan próféta, aki szemtől szembe állt volna az Úrral!

Az Úr pedig így szólt Józsuéhez:

- Indulj, kelj át a Jordánon arra a földre, amelyet én megígertem nektek. Ne félj és ne rettegj! Légy erős és bátor, mert veled van az Úr, a te Istened!

Józsué kémeket küldött előre, túl a Jordánon, Jerikóba. Majdnem elfogták őket. Egy jerikói asszony, Ráháb, befogadta a házába és megmentette őket.

Amikor visszatértek, jelentették Józsuénak: Kezünkbe adja az Úr a földet!

Elindult Izráel népe a Jordán folyó felé. A papok vitték a

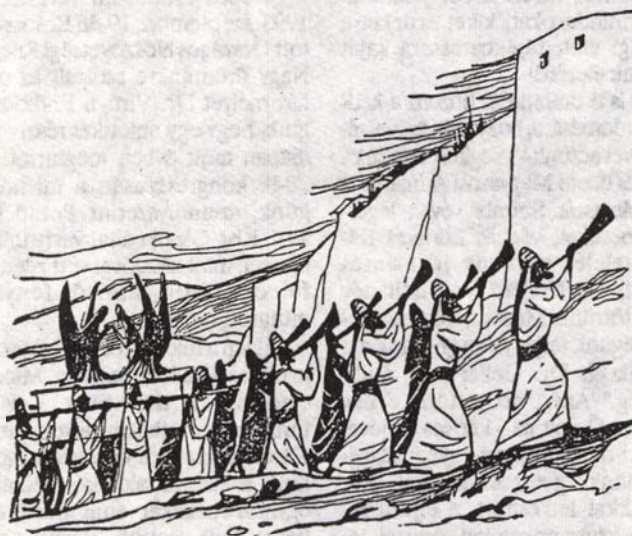
szövetség ládáját a nép előtt és átkeltek a folyón.

Amikor elérték Jerikót, bevehetetlen falú erődítményt találtak maguk előtt. Az Úr így szólt Józsuéhez:

- Le fog omlani a város kőfal!

Az Úr szava szerint hét napon át minden nap körüljárták a várost és fújták a kürtöket. A hetedik napon szakadatlan kürtölés közben hétszer kerülték meg a várost. Hetedszerre leomlott a hatalmas kőfal, a nép pedig elfoglalta Jerikót.

Meghallották ezt a kánaáni városok királyai és szövetkeztek Izráel ellen. Józsué felvonult seregével és Gibeonnál rettentő csatában legyőzte őket. Elfoglalta aztán Izráel az egész országot és letelepedtek benne törzsenként.

BESZÉLGESSÜNK ISTENRŐL

Az imádság az egyik út, amelyen megpróbálunk beszélni Istennel, és valamennyi vallás követője imádkozik.

Amikor az emberek imádkoznak, Istennel próbálnak beszélgetni szívük legmélyéről, arról, ami a legfontosabb számukra.

Az emberek különbözőképpen imádkoznak Istenhez. Vannak, akik ülnek, mások állnak imádkozás közben, vagy úgy imádkoznak, hogy szentkönyvükből olvasnak.

A különböző vallások hívei különböző helyeken imádkoznak, amelyeket templomoknak, vagy zsinagógáknak, vagy moszkéknak neveznek.

Valójában bárhol lehet imádkozni, az ágyban, vagy a parkban, vagy egy hegy tetején, amennyiben komolyan vesszük az imádságot és az imádkozást.

Sokféleképpen beszélhetünk Istenről. Ez azt jelenti, hogy minden, amit Istenről mondtak az emberek, helyes és igaz? Azt jelenti-e, hogy Isten minden?

Igen! Isten minden nagy és kicsi!

Isten minden távol és közel!

Isten minden ragyogó és sötét!

És Isten mindenben minden!

Ha Isten minden, Isten az utolsó levél egy fán;

Ha Isten minden, Isten az elefánt, amely átcsörtet a dzsungelen;

Ha Isten minden, Isten a perzselő szél a sivatagban,

És Isten a jeges hó télen,

És Isten a nagy sárga hold.

Ha Isten minden, úgy én vagyok Isten, te vagy Isten,

Mi mind Isten vagyunk!

Tehát amikor Istenhez imádkozunk, amikor az összes vallások követői Istenhez imádkoznak, valójában azért az érzésért imádkoznak, amelyik valamennyiünket összeköt.

Amikor Istenhez imádkozunk, azért imádkozunk, hogy a szeretet érzése jöjjön el hozzánk és azokhoz, akiket ismerünk, sőt azokhoz az emberekhez is, akiket nem ismerünk, hogy így

együtt közelben és távolban boldogok lehessünk.

Ha igazán akarsz imádkozni Istenhez, csak be kell csuknod a szemed bárhol is vagy és gondolnod arra az érzésre, amely Istenhez kapcsol és részévé tesz mindennek és mindenkinek.

Ha átérzed ezt az Isten-tudatot és ha mindenki más átérzi azt, akkor valamennyien egymás barátaivá válunk és igazán fel tudjuk fogni és megérteni, "mi az Isten?"

Tehát, hogy ha igazán akarod érezni Istent, csukd be most a szemed és hallgasd a lélegzed, amint lassan be- és kilélegzel, és gondoldj arra, hogy milyen nagyon kötődsz mindenhez, még ha nem is tudsz megérinteni mindent.

Próbáld átérezni, hogyan kötődsz Édesapádhoz, hogyan vagy része Édesanyádnak. Próbáld átérezni, hogy beletartozol családotba, akár csak testvéred vagy nővéred, nagyszüleid, nagynénéd vagy nagybátyád, unokatestvéreid, sőt még barátaid is.

És próbáld megérezni, hogy minden ember és nép része egy nagyobb családnak, s hogy a világ valamennyi családja (még azok is, akiket nem látsz vagy nem találkozol velük), valójában része a te családotnak, sőt a te életednek.

És hogy ha így kezdesz érezni Istenről, akkor lehet, hogy nemsokára érezni fogod magát a választ is arra a nagy-nagy kérdésre, amelyet mindenki kérdez: "Mi az Isten?"

- szá

Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér,
Csak titkon érző lelke óhajtva sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.

(Berzsenyi Dániel)

1848 márciusára emlékeztünk...

1994 március idusán délelőtt, a második harangszó megkondulásakor, a falu népe ünnepelni készült. Voltak, akik a polgármesteri hivatal elé, mások a templomhoz igyekeztek.

A polgármesteri hivatal képviselői, valamint a fúvószenekar - népes tömeg kíséretében - végigvonultak a falun, hogy a templom melletti 1848-as emlékművet megkoszorúzzák. A koszorúzás után ünnepi istentiszteletre került sor, majd az Unitárius Ifjúsági Egylet és az Unitárius Nőszövetség néhány tagja verses-zenés műsorral tették szebbé az ünnepet.

A szép számmal egybegyűltek ezennel is bizonyították, hogy Oklánd népe hű maradt - és marad - az 1848-as szabadságharc emlékéhez.

KELEMEN LEVENTE
oklándi lelkész

JELENTŐS ÉVFORDULÓK

- 450 éve** - Hoffgreff György szász nyomdász megalapította a kolozsvári nyomdát, mely később Heltai Gáspár tulajdonába került.
- 435 éve** - Dávid Ferenc hitelti okokból lemondott az erdélyi magyar lutheránusok püspöki tisztségéről.
- 430 éve** - zajlott le a nagyenyedi zsinat, mely az erdélyi reformáció kettészakadásához vezetett;
- a helvét reformáció hívei Dávid Ferencet püspöküknek választották;
- János Zsigmond fejedelem Dávid Ferencet udvari prédikátorának nevezte ki.
- 425 éve** - Heltai Gáspár unitáriussá lett;
- okt. 20-25. napjain zajlott le magyar nyelven a nagyváradi hitvita;
- nyomtatásban megjelent Dávid Ferenc prédikációinak első kötete;
- adták ki Dávid Ferenc és Blandrata György közösen írt vitairatát Refutatio scripti Georgii Maioris címen.
- 420 éve** - halt meg Heltai Gáspár prédikátor, bibliafordító, író és könyvkiadó;
- Alvinczi György unitárius lelkészt a nagyharsányi hitvitán ellenfelei, a helvét reformáció hívei halálra ítélték és kivégeztették.
- 375 éve** - Enyedi György Explicationes című művét Toroczkai Máté magyar nyelvre fordította és részben átdolgozta. "Az Ó-és Újtestamentumbeli helyeknek, melyekből az a Háromságról való tudományt szokták állítani, magyarázattyok" címen kinyomtatatta.
- 310 éve** - halt meg Nagysolymosi Koncz Boldizsár püspök.
- 270 éve** - az árkosi zsinat világi és egyházi tagokból álló Tanácsot szervezett az egyházi ügyek intézésére. Ebből fejlődött ki a jelenlegi EKT;
- halt meg Almási Gergely Mihály püspök.
- 190 éve** - halt meg P. Horváth Ferenc főgondnok, 26 éven át szolgálta egyházát.
- 180 éve** - halt meg P. Horváth Miklós főgondnok, 11 éven át töltötte be a főgondnoki tiszteletet.
- 165 éve** - jelent meg nyomtatásban az első unitárius egyháztörténet A. Székely Sándor "Az unitária vallás története Erdélyben" címen.
- 150 éve** - január 20-i végrendeletével Gedő József könyvtárát az egyházi kollégiumi könyvtárra hagyta.
- 140 éve** - a július 4-i kolozsvári zsinat K. Nagy Eleket főgondnoknak választotta.
- 130 éve** - jelent meg Ferencz József - kolozsvári lelkész - kátéja.
- 125 éve** - született Dr. Gál Kelemen;
- N. Kovács István könyvtárát az egyház kollégiumi könyvtárának hagyta;
- Kelemen Benő alapítványt tett a szegény sorsú, jó magaviseletű, szorgalmas tanulók segélyezésére.
- 75 éve** - kezdte meg működését az "Unitárius Leányotthon" az új kollégium épületében.
- 30 éve** - Dr. Milkó Imrét főgondnoknak választották.

- ács -

1		2	3	4	5	6	7		8	9	10		11	12	13	14	15	16			
		17							18				19								
20	21		22					23				24							25		
26		27		28				29		30								31			
32			33		34					35							36		37		
		38		39		40					41				42		43				
44	45						46		47		48				49						
	50					51		52		53				54						55	
56				57	58		59		60				61					62	63		
64			65		66			67				68					69		70		
		71		72					73		74							75			
76	77					78					79			80			81		82		

KOSSUTH LAJOS AZ UNITÁRIUS VALLÁSRÓL

Kossuth Lajos turini száműzetéséből 1884. március 18-án kelt, Kovács János Fótanodai tanár-igazgató úrnak címzett levelében többek között a következőket írta:

"Az Unitárius hitvallásnak volnék hajlandó a legterjedtebb és legtovábbtartó jövődöt ígérni és pedig azért, mert a fősúlyt nem transzcendentális spekulációkra..." (Mondatának folytatása a rejtvény vizsz. 1. és függ. 56. soraiban.)

VÍZSZINTES: 1. A folytatás első sora /zárt betűk: ASSSTA/. 17. Porcelánföld. 18. Tör. 19. Vastag papír. 20. Vonalzóféle. 22. A szivárvány színeiben játszik. 24. Kolozsvári színművész /Rozália/. 25. Hangtalan zóna. 26. Tenisz ranglista. 28. A zúgás. 30. Benne élő. 31. Lóbiztatás. 32. A Balaton jege teszi. 34. Barátom, latinul. 35. Határtalan Tivadar! 37. Argon vegyjele. 38. Nemzetközi autójel. 40. Becézett Attila. 41. Bácsika. 42. Becézett női név. 44. A Fótanács négyévenkénti gyűlése. 46. Orosz folyó. 48. Szó a Halotti beszédből. 49. Dél-amerikai fűves síkság. 50. Kerül. 52. Darabol. 54. Sokadalom. 56. Menyasszony. 57. Gépkocsi. 60. Torda melletti község. 61. Frissítő, élénkítő ital. 62. Latin művészet. 64. Zuhogni kezd! 66. Finom itóka. 68. Nem marad. 70. Állóvíz. 71. E megtisztelő címet adta Kossuth Lajos

Széchenyi Istvánnak. 76. Hárupás. 78. Orosz férfinév. 79. Szibériai folyó. 80. Kötőszó. 81. Szovjet holdkutató laboratórium.

FÜGGŐLEGES: 1. Dönt. 2. Nemzetközi, rövid. 3. Spanyol, osztrák, olasz gépkocsijele. 4. Az Aranykoporsó frója /Ferenc/. 5. Éghajlat. 6. Gyökértörzs. 7. Finnországi nagy állóvíz. 8. Azonosak. 9. Vaddisznó ígéje, de a Tisza mellékveze is. 10. Nyíró Benecéje. 11. Mezőgazdasági eszköz. 12. Autót felpakoló. 13. Unitárius püspök, irodalmár, a népköltészet lelkes gyűjtője, a Keresztény Magvető megalapítója. 14. Az Erie, Ontario, Michigan, Huron és Felső állóvizek gyűjtőneve. 15. Mauna..., hegycsúcs a Hawai szigeteken. 16. Néma cin. 21. Ilyen csiga is van. 23. Becézett fiúnév. 24. Róka tulajdonsága. 25. Az Unitárius Nőszövetség elnöke. 27. Gyógyszertár. 29. Végtelen jel. 30. Kínai hosszérték. 33. Kolumbusz egyik hajója. 36. Dies ..., a harag napja. 39. Ukrán tanács. 42. Eltávozol. 43. Falióra része. 45. Egyszerű lábbeli. 47. Sorozáskor: megfelel, románul. 48. Bukaresti optikai vállalat, rövid. 49. Főleg parti védelemre felszerelt ágyuk. 51. Dohnányi opera. 53. Acélspirál. 54. Kezdi-e a csatát? 55. Nagytetű fekete madár. 56. A levél folytatásának második része /zárt betűk: EBETFT/. 58. Kárpátaljai folyó. 59. Alul, népiesen. 61. Holland légitársaság. 63. Vállalati forma. 65. Földbe rejt. 67. Trappol a ló. 68. Nem abba. 69. Híres amerikai egyetem. 71. Fejetlenül varr. 72. Módosított zenei hang. 73. Kevert egy. 74. Kémiai elem. 75. Nagyon csúnya. 77. Latin kettősbetű. 82. Mutatószó.

Készítette DURUGY LORÁND

EGYHÁZI ÉLET - HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

Az Egyházi Képviselő Tanács március 24-én tartotta I. évnegyedi rendes ülését. Az ülésen megtárgyalásra kerültek az elnökileg elintézt, fontosabb adminisztratív és gazdasági ügyek, a június 27 - július 2. között tartandó lelkészto-vábbképző tanfolyammal kapcsolatos kérdések, a kolozsvári és székelykeresztúri unitárius IX. osztályok tanulmányi eredményei, Léta Sándor petrozsényi lelkész és Kovács István teológiai tanár külföldi tanulmányútjának jóváhagyása. Meghallgatták Kovács István sepsiszentkirályi lelkész beszámolóját angliai tanulmányútról, valamint az Országos Nőszövetség tevékenységéről, az építési-javítási segélyek kiutalásáról és az Egyházi Nyugdíj és Segélypénztár helyzetéről szóló jelentéseket.

Meghívott vendégként vett részt az ülésen Dr. Jakab Jenő pestszentlőrinci lelkész és ifj. Bencze Márton egyházi titkár.

A magyarországi unitárius egyház március 26-án tartotta I. évnegyedi Egyházi Képviselő Tanácsát, amelyen egyházunkat Mikó Lőrinc egyházi tanácsos képviselte meghívottként.

Lelkészköri értekezletek

Az I. évnegyedi lelkészköri értekezleteket február 24 - március 17. között tartották. Az értekezleteken Dr. Szabó Árpád rektor előadása került megbeszélésre: Új vallásos mozgalmak (szekták) és az egyház címen. A kolozs-tordai egyházköriben március 8-án Kolozsváron, a maros-küküllői egyházköriben március 17-én Szőkefalván, a székelykeresztúri és székelyudvarhelyi egyházköriben, közösen, március 10-én Székelyudvarhelyen, a sepsiszentgyörgyi egyházköriben február 24-én, Brassóban tartották az értekezletet.

Gondnok-presbiteri találkozók

Az egyházközségek világi vezetőinek konferenciáit február 22-28.

között tartották, a következők szerint: kolozs-tordai február 28. (Sinfalva), maros-küküllői egyházkör február 22. (Szőkefalva), február 23. (Nyárádszentmárton), székelykeresztúri egyházkör február 25. (Székelykeresztúr), székelyudvarhelyi egyházkör február 24. (Homoródszentmárton), sepsiszentgyörgyi egyházkör február 23. (Brassó). A konferenciákon elsősorban az egyházközségek anyagi gondjait tárgyalták meg.

Személyi változások

Fóris Zoltán újszékelyi lelkész február 1-től állásáról lemondott és világi pályára lépett.

Dávid Ferenc Egylet

A kolozsvári Dávid Ferenc Egylet II. felolvasó ülését február 20-án tartották meg. Dr. Szabó Árpád rektor tartott előadást: Új vallásos mozgalmak (szekták) és az egyház (2. rész) címen. J. Haydn Londoni trióját az Aulos együttes adta elő. Szavalt Albert Júlia színművésznő.

A III. felolvasó ülést március 20-án tartották. Ezen Dr. Rezi Elek teológiai professzor olvasta fel "Választható-e a halál? Az euthanázia kérdése napjainkban" című dolgozatát. Kriza Ágnes Brahms dalokat énekelt; kísérte Rónai István. Szavalt Kozma Lajos színművész.

A IV. felolvasó ülésre április 24-én került sor. Elhangzott: Szász Ferenc "Mit ér az ember, ha magyar és unitárius" című előadás, melyet a Concordia vonósnégyes zeneszáma követett. Az ülés Török Katalin színművésznő szavallatával zárult.

Halottaink

Dr. Izsák Vilmos ny. teológiai tanár március 25-én, Kolozsváron elhunyt. 1919. július 29-én született Brassóban. Teológiai tanulmányait 1941-ben fejezte be Kolozsváron. 1941-től kolozsvári segédlelkész, 1943-tól vallástanár, 1949-1973 között teológiai titkár,

1973-tól 1986-ig teológiai professzor.

Április 1-én temették a Házsongárdi temetőbe. A temetésen a lelkézi szolgálatot Bálint Benczédi Ferenc belvárosi lelkész végezte, a Teológiai Intézet nevében - a sírnál - Kovács István teológiai tanár búcsúztatta.

FELHÍVÁS

1994. július 28-31. között Küküllődombón ismét megrendezésre kerül a már hagyományossá vált Unitárius Ifjúsági Konferencia!

Kérjük az egyházközségeket levélben jelezzék a következőket:

- kb. hány képviselőt küldenek
- a képviselők közül hányan igényelnek szállást, hányan jönnek sátorral

- hányan igényelnek kosztot
- kívánnak-e valamilyen kulturális, szórakoztató műsort előadni, ha igen néhány szóban annak tartalmáról.

A konferencia minél hathatóbb szervezése érdekében várjuk jelentkezéteket 1994. június 20. határral!!!

Címünk:
Krizbai Béla (ifjúsági titkár)
str. 21 Decembrie nr. 9
3400 Cluj
A közelgő találkozás reményében köszönettel,

A SZERVEZŐBIZOTTSÁG

Unitárius Közlöny.

A Keresztény Magvető
melléklete.

Szerkesztőbizottság:

dr. Szabó Árpád - felelős
szerkesztő.

dr. Rezi Elek - szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

3400 Kolozsvár,

December 21 sugárút, 9. sz.